

Dr Agata Jacewicz

ORCID: 0000-0001-5908-7698

Niepaństwowa Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Białymstoku

Wydział Nauk Społecznych

Katedra Pedagogiki

Dr Agnieszka Ilendo-Milewska

ORCID: 0000-0003-1080-3950

Niepaństwowa Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Białymstoku

Wydział Nauk Społecznych

Katedra Psychologii

**SPOSÓB NA PODNIESIENIE
POZIOMU I JAKOŚCI KSZTAŁCENIA,
CZYLI POZYTYWNE EFEKTY PROGRAMU
LLP – ERASMUS+.
NA PRZYKŁADZIE POBYTU W PEU
W BRATYSŁAWIE
W RAMACH WYMIANY KADRY
NAUKOWO-DYDAKTYCZNEJ
Słowacja, Bratysława 1–5 kwietnia 2019**

Wprowadzenie

Program Erasmus często bywa nazywany największym sukcesem Unii Europejskiej. Faktycznie, historia tego międzynarodowego projektu to pasmo sukcesów, chwałą go zarówno studenci, nauczyciele, jak i świat biznesu. Wiele raportów i sprawozdań z realizacji mobilności jest zamieszczanych zarówno na stronach szkół, uczelni, instytucji, jak i Narodowej Agencji. Opisują one

w sposób pełny i różnorodny założone cele i osiągnięte efekty. Bez wątplenia, cechą łączącą te opisy, jest wymiana pozytywnych doświadczeń i podkreślenie wagi realizowanego przedsięwzięcia.

W artykule przedstawiono zarówno założenia teoretyczne Programu LLP- Erasmus+, jak i jego praktyczne implikacje związane z realizacją mobilności pracowników europejskich uczelni. Podsumowanie stanowi krótki opis osiągnięć, efektów i korzyści wynikających z realizacji programu dla uczelni partnerskich.

Główne założenia programu – wprowadzenie teoretyczne

Program Erasmus został uruchomiony w roku 1987 w celu wspierania i promowania mobilności studentów i pracowników europejskich uczelni. Ideą przyświecającą tej kompleksowej inicjatywie państw członkowskich UE jest zwrócenie uwagi społeczeństw naszego kontynentu na rolę edukacji i kształcenia na każdym etapie życia człowieka. Zatem założeniem Programu Erasmus jest wspieranie jakości kształcenia poprzez ułatwianie szkołom, uczelniom oraz instytucjom współpracy oraz wymiany doświadczeń, w której kluczowe miejsce zajmuje mobilność uczniów, studentów i pracowników¹.

W roku, w którym połączono wszystkie dotychczasowe unijne programy wspierające mobilność oraz wprowadzono kilka zmian, program otrzymał nazwę Erasmus Plus, w dalszym ciągu pozostawał programem Unii Europejskiej wspierającym rozwój edukacji i szkoleń oraz realizację przedsięwzięć młodzieżowych i sportowych. W programie Erasmus+ pracownicy uczelni mogą korzystać z wyjazdów zagranicznych w ramach prowadzonych przez uczelnie projektów mobilności, a także uczestniczyć w innego typu projektach międzynarodowych, w których realizację zaangażowana jest ich uczelnia. Wyjazdy w ramach programu Erasmus+ są dobrą okazją do sprawdzenia i doskonalenia własnych kompetencji, umożliwiającą nawiązanie nowych kontaktów

¹ M. Członkowska-Naumiuk, *Erasmus w Polsce w roku akademickim 2007/2008*, wyd. Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, Warszawa 2009, s. 5.

o charakterze naukowo-dydaktycznym oraz inicjują współpracę z zagranicznymi uczelniami lub innymi instytucjami, która może być inspiracją do wprowadzenia zmian poprawiających dydaktyczny potencjał jednostki organizacyjnej lub całej uczelni.

Wyjazdy nauczycieli akademickich w celu prowadzenia zajęć (*Teaching*) są realizowane w oparciu o umowę zawieraną przez uczelnię z Agencją Narodową Programu Erasmus+, w ramach realizacji działań typu „Mobilność” Programu Erasmus w danym roku akademickim.

Celem wyjazdu nauczyciela akademickiego jest prowadzenie zajęć dydaktycznych dla studentów uczelni partnerskiej. Przed wyjazdem nauczyciela akademickiego powinien być uzgodniony pomiędzy stronami program zajęć prowadzonych przez nauczyciela akademickiego w uczelni goszczącej – Indywidualny program mobilności (*Mobility Agreement*) dotyczący nauczania za granicą. Zajęcia prowadzone przez nauczycieli akademickich muszą być zawsze integralną częścią aktualnego programu nauczania zapraszającej uczelni². *Mobility Agreement* stanowi podstawę kwalifikacji nauczyciela akademickiego na wyjazd w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych w uczelni partnerskiej, określa zakładane cele nauczania, zawartość programu zajęć oraz oczekiwane rezultaty. Podczas jednego wyjazdu nauczyciel jest zobowiązany do przeprowadzenia co najmniej 8 godzin zajęć dydaktycznych dla studentów uczelni przyjmującej. Zaleca się, aby pobyt nauczyciela akademickiego trwał co najmniej 5 dni roboczych. Z każdym nauczycielem akademickim zakwalifikowanym na wyjazd w ramach Programu Erasmus+ sporządzana jest pisemna umowa. Po powrocie z uczelni partnerskiej nauczyciel akademicki powinien sporządzić sprawozdanie z wyjazdu oraz wypełnić ankietę.

² Informacje dla pracowników uczelni są dostępne na stronie internetowej <https://erasmusplus.org.pl>.

Kilka słów o Pan – European University (PEU) w Bratysławie

Do 2020 roku Niepaństwowa Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Białymstoku ma podpisane w ramach programu LLP Erasmus+ umowy z dziewiętnastoma uczelniami europejskimi.

Rycina 1. Budynek Pan – European University w Bratysławie – PEU

Źródło: archiwum Agaty Jacewicz.

Tabela 1. Oferta programów studiów na poszczególnych wydziałach PEU

Wydział	Program (specjalność)	Studia I stopnia (licencjat)	Studia II stopnia (magisterskie)	Studia III stopnia (doktorat)
Prawa (od 2004r.)	Prawo	+	+	-
	Stosunki międzynarodowe i dyplomacja	+	+	-
	Teoria i historia państwa i prawa – prawo karne – prawo międzynarodowe – prawo cywilne	-	-	+

Wydział	Program (specjalność)	Studia I stopnia (licencjat)	Studia II stopnia (magisterskie)	Studia III stopnia (doktorat)
Wydział Ekonomii i Biznesu (od 2005r.)	Ekonomia i zarządzanie przedsiębiorstwem	+	-	-
	Ekonomia i zarządzanie biznesem międzynarodowym	-	+	+
Wydział Środków Masowego Przekazu (Mass Media) (od 2007r.)	Komunikacja medialna – projektowanie mediów	+	-	-
	Komunikacja medialna i marketingowa	-	+	-
	Medioznawstwo	-	-	+
Wydział Informatyki (od 2009r.)	Informatyka stosowana	+	+	-
Wydział Psychologii (od 2011r.)	Psychologia	+	+	-
	Psychologia szkoły i pracy	-	+	-
	Psychologia szkolna	-	-	+

Źródło: opracowanie własne w oparciu o informacje pozyskane od pracowników Uczelni podczas spotkania 4.04.2019 r.

W 2018 roku dołączył kolejny partner Pan – European University (PEU) w Bratysławie (*Paneurópska vysoká škola v Bratislave – PEVŠ*) (Rycina 1). Jest to pierwsza prywatna uczelnia (początkowo prawnicza) założona 14 lipca 2004 roku, zaangażowana w ideę szkolnictwa wyższego Humboldta, oparta na najnowszej wiedzy naukowo-badawczej, koncentrującej się na praktyce. Uczelnię tworzą następujące wydziały: 1) Prawa (edukacja koncentruje się na prawie międzynarodowym i europejskim), 2) Ekonomii i Biznesu (przygotowuje studentów do pracy w globalnym środowisku gospodarczym), 3) Środków Masowego Przekazu (Mass Media) (prowadzi badania nad mediami), 4) Informa-

tyki (powstał w wyniku dynamicznego rozwoju technologii informacyjnych, to także jedyny prywatny wydział na Słowacji specjalizujący się w informatyce stosowanej) oraz 5) Wydział Psychologii (edukacja koncentruje się na psychologii pracy i szkoły, ale także na zagadnieniach społecznych i poradnictwie). Należy podkreślić, że Wydział Psychologii, jest nie tylko najmłodszym wydziałem, ale pierwszym i jedynym prywatnym Wydziałem Psychologii na Słowacji. PEU ma na wszystkich wydziałach 21 akredytowanych programów studiów pierwszego, drugiego i trzeciego stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych (Tabela 1).

Ponadto oferuje studentom edukację interdyscyplinarną tzn. możliwość jednoczesnego studiowania na różnych wydziałach w kilku programach studiów w języku obcym, w ofercie są też wykłady dwujęzyczne i wielojęzyczne.

Warto dodać, że Wydział Prawa i Wydział Psychologii wzbogacił swoją ofertę o kształcenie ustawiczne na Uniwersytecie Trzeciego Wieku.

Pan – European University w Bratysławie wspiera stałą wymianę wiedzy, pomysłów, informacji badaczy, pedagogów ze światem. Współpracuje z prestiżowymi zagranicznymi uczelniami i instytutami badawczymi. Jest członkiem 4 światowych klastrow uniwersyteckich, ma 60 partnerów w ramach programu Erasmus+ i innych 40 uczelni wyższych na świecie. W wyniku najnowszych badań UniRank³ (2019 r.) jest najlepszą uczelnią prywatną na Słowacji.

Bratysławska Uczelnia jest bardzo nowoczesna, ma najnowszej generacji sprzęt i wyposażenie techniczne, liczne pracownie, aule, laboratoria, Centrum Medialne. Doskonale wyposażoną bibliotekę w zbiory książek (20 000 woluminów), czasopism, materiałów w wersjach elektronicznych itp. Cztery wydziały PEU w Bratysławie są zaangażowane w wydanie czasopism naukowo-badawczych: *Paneurópske právnické listy*, *International Scientific Journal on Creative and Knowledge Society*, *Ekonomía a podnikanie*, *Global Media Journal*, *Aplikácie informačných technológií*

³ Zob. Strona domowa PEVŠ, *Podľa najnovších prieskumov sme najlepšia súkromná vysoká škola na Slovensku* [online] [w:] <https://www.paneuro-uni.com/?aktualita=podla-najnovsich-prieskumov-sme-najlepsia-sukromna-vysoka-skola-na-slovensku>, [dostęp: 6.04.2019].

(*International Journal of Information Technology Applications (ITA)*), zaś studenci tworzą i wydają czasopismo *LIKE University*.

Rycina 2. Zakamarek jednego z wielu pomieszczeń bibliotecznych PEU

Źródło: archiwum Agaty Jacewicz.

Należy podkreślić, że środowisko studenckie jest bardzo aktywne. Wśród studentów są laureaci licznych nagród i wyróżnień, wiele projektów zostało docenionych nie tylko w kraju, ale i zagranicą. Ponadto operatywnie działa Klub Studencki, radio studenckie, „kawiarenka”, prężnie funkcjonuje drużyna hokejowa *University Pan Europa Kings*.

Na terenie PEU wzrok przyciąga stała wystawa słowackiego fotografa Karola Kallaya oraz wystawa Galerii Sztuk Pięknych *Silencium*. Ciekawość budzi mała pasieka znajdująca się na dachu budynku.

To tylko niektóre informacje dotyczące życia Uczelni, w której miałyśmy możliwość aktywnie realizować Program LLP – Erasmus+ od 1 do 5 kwietnia 2019 r.

Realizacja założeń programu – praktyczne implikacje

Kilka miesięcy przed wyjazdem, nauczyciel akademicki jest zobowiązany złożyć dwa dokumenty tj. *Formularz zgłoszeniowy na wyjazd w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych (STA) w ramach programu Erasmus plus 2018/2019* oraz wspomniany *Indywidualny program nauczania, czyli Mobility Agreement Staff Mobility For Teaching, Academic Year 2018/2019*. Aby wyjazd doszedł do skutku należy otrzymać zgodę z uczelni wysyłającej, jak i przyjmującej. Przede wszystkim akceptacji wymaga tematyka proponowanych zajęć (wykładów) i termin. Wyjazd na wymianę kadry dydaktycznej wymagał przygotowania niezbędnych do jego zrealizowania materiałów dydaktycznych, edukacji językowej (m. in. przygotowanie prezentacji w języku angielskim, słowackim) itp.

Zaplanowano, że wyjazd ten umożliwi wzajemną wymianę wiedzy oraz doświadczeń w obszarze aktualnych badań naukowych oraz rozważań teoretycznych podejmowanych w Polsce i na Słowacji. Przyczyni się także do podniesienia poziomu kompetencji językowych, dostarczy kulturowych doświadczeń. W obszarze założonych efektów/oczekiwanych rezultatów. Przyjęto, iż wyjazd umożliwi podwyższenie jakości kształcenia, doskonalenia umiejętności posługiwania się językiem obcym (angielskim, słowackim) oraz da możliwość promowania wymiany kadry dydaktycznej, naukowo-badawczej i studentów. Założenia zostały zrealizowane.

Pierwszy dzień wizyty na Uczelni rozpoczęliśmy od udziału w spotkaniu organizacyjnym związanym z realizacją Programu Erasmus+ na Pan-European University w Bratysławie. Z prodekanem, a zarazem koordynatorką programu Mgr. Katariną Greškovičová, PhD. ustaliłyśmy harmonogram zajęć na najbliższe dni, a następnie wizytowałyśmy wszystkie wyżej wymienione wydziały uniwersytetu. Szczególną uwagę skoncentrowałyśmy na Wydziale Psychologii, na którym zaplanowano nam prowadzenie wykładów ze studentami *psychologii szkolnej*. Dziekanem tego wydziału jest doc. Mgr. Elena Lisá, PhD. Dzięki gościnności pro-

dziekan poznałyśmy wyposażenie biblioteki, zwiedziłyśmy sale zajęć, atrium, aulę, liczne pracownie itd.

Kolejne dni minęły pracowicie na wygłoszeniu wykładów. A. Itendo-Milewska podczas wyjazdu przeprowadziła wykłady dla studentów psychologii zarówno 4 semestru studiów licencjackich, jak i studentów 2 semestru studiów magisterskich na temat *School research – current research*. Program nauczania zawierał następujące treści:

1. Przedstawienie podstaw teoretycznych dotyczących obszaru relacji interpersonalnych,
2. Wyjaśnienie założeń *Self Determination Theory* (Ryan, Deci 2008),
3. Opisanie koncepcji *Samokontroli Baumeister'a* (2007),
4. Przedstawienie *Teorii Kontaktu Pomocnego Brammera* (1984),
5. Zaprezentowanie aktualnych badań naukowych prowadzonych w obszarze psychologii społecznej, szczególnie psychologii szkoły,
6. Przedstawienie wyników badań własnych projektu zrealizowanego w Katedrze Psychologii NWSP w Białymstoku nt. *Samoregulacja uczniów gimnazjum*.

Zajęcia rozpoczęto od rozważania, a jednocześnie skłonienia studentów do refleksji w obszarze udoskonalenia systemu edukacji w Europie, co okazało się aktualnym problemem zarówno dla Polski, jak i Słowacji. W ten sposób przekierowano uwagę na aktualne badania naukowe prowadzone w obszarze samoregulacji i wnioski naukowców, którzy porównują czynniki wspierające proces samoregulacji po to, by ukierunkować proces zmian. To wprowadzenie pozwoliło studentom na zrozumienie w pełni definicji samoregulacji ujętych w literaturze przedmiotu⁴ oraz samodzielne przygotowanie definicji. Na podstawie wiedzy teoretycznej omówiono zrealizowany program badawczy. Jasnym stało się opracowanie zasad wspierających proces samoregulacji uczniów w formie warunków wspierających młodzież oraz ważnych praktyk realizowanych zarówno przez nauczyciela, jak i uczniów.

⁴ Zob. R. F. Baumeister, K. F., Vohs, *Self-regulation, ego depletion, and motivation*. „Social and Personality Psychology Compass” 2007, nr 1 (10), s. 1-14.

Zaplanowana tematyka zajęć została zrealizowana w całości. Studenci z zainteresowaniem słuchali wykładu, który prowadzony był w języku angielskim. Aktywnie uczestniczyli w dyskusji, chętnie angażowali się w podsumowania przygotowane na podstawie aplikacji *mentimeter.com*, pracowali w grupach opracowując strategie samoregulacji na podstawie indywidualnego przypadku, z uwagą tworzyli definicję pojęć psychologicznych, pracowali w parach podkreślając własne strategie samoregulacji, omawiali fragmenty filmów podsumowujących omawiane partie materiału. Z uwagą wypełniali brakujące fragmenty tekstu w materiałach otrzymanych przed wykładem. Każda z tych dydaktycznych strategii pozwalała utrzymać uwagę studentów podczas wykładu, a jednocześnie angażowała ich aktywność.

W tym czasie wykłady ze studentami *psychologii szkolnej* studiów pierwszego i drugiego stopnia prowadziła także A. Jacewicz. Na czas pobytu w PEU w Bratysławie zaplanowała realizację następujących celów:

- zapoznanie z Pedagogiką Planu Daltońskiego Helen Parkhurst i Pedagogiką Marii Montessori w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej;
- przedstawienie przedszkolnej oferty edukacyjnej dla dzieci w wieku przedszkolnym w Polsce (po 1 września 2017 r.) oraz poszerzenie wiedzy na temat organizacji edukacji (przed)szkolnej na Słowacji;
- zainteresowanie współczesnymi formami i metodami pracy z dziećmi przedszkolnymi w Polsce;
- przybliżenie kompetencji pedagogicznych nauczycieli wczesnej edukacji.

Dodatkowo ważne było zainicjowanie współpracy z nauczycielami akademickimi, którzy badają obszar edukacji dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, zachęcenie nie tylko do wymiany doświadczeń, ale także wspólnych publikacji, udziału w konferencjach itp.

Tematyka wykładów dotyczyła następujących zagadnień:

1. *Charakteristika predškolského vzdelávania v Poľsku (Charakterystyka edukacji przedszkolnej w Polsce),*
2. *Formy a metódy práce s deťmi vo veku od 3. do 6. rokov (Formy i metody pracy z dziećmi w wieku 3-6-lat),*

3. *Znalost' pedagogiky Marie Montessori a možnosť jeho využitia v poľských materských školách v názoroch študentov Predškolskej pedagogiky a Učiteľstva primárneho vzdelávania v NWSP v Białystoku (Znajomość Pedagogiki Marii Montessori i możliwość jej zastosowania we współczesności w polskich przedszkolach (szkołach) w opinii studentów Pedagogiki wczesnoszkolnej i przed-szkolnej z NWSP w Białymstoku).*
4. *Padagogické kompetencie učiteľov predškolského vzdelávania (Pedagogiczne kompetencje nauczycieli wychowania przedszkolnego).*
5. *Daltonský plán v súčasnej dobe – na príklade predškolskej výchovy v Białystoku – (Plan Daltoński we współczesności na przykładzie wychowania przedszkolnego w Białymstoku).*

Prezentacje w języku słowackim ułatwiły komunikację. Studenci bardzo aktywnie uczestniczyli w wykładach. Nie odczuwali bariery językowej, rozumieli kierowane do nich polecenia. Swoje zainteresowanie wykazali nie tylko wykonując zaproponowane zadania praktyczne, ale także zadając pytania na interesujące ich tematy. Aby sprostać oczekiwaniom studentów w konwersacji dominował język słowacki. Była też okazja zaproszenia ich do Białegostoku i udziału w wymianie studenckiej w ramach Programu Erasmus+.

Po wykładach był czas na podziękowania i rozmowę. Mgr. Erik Radnóti PhD., prof. PhDr. Eva Gajdošová, PhD. doc. PhDr. Eva Szobiová, PhD. podkreślili, że tematyka wykładów bardzo korespondowała nie tylko z ich zainteresowaniami naukowymi, ale dostarczyła studentom wiele cennych informacji i rozwiązań praktycznych w pracy z dziećmi. Była to też okazja do wymiany informacji na temat kształcenia studentów *psychologii szkolnej* i zaproponowano dalszą współpracę międzynarodową. Ponadto Doc. PhDr. Eva Szobiová, PhD. w podziękowaniu za interesujący wykład zaproponowała publikację przedstawionych treści dotyczących koncepcji Helen Parkhurst w czasopiśmie *Acta Educationis Generalis*. Podarowała swoje 2 publikacje książkowe w wersji elektronicznej i drukowanej. To był doskonały moment

zaproszenia do publikowania w naszym uczelnianym czasopiśmie „Zagadnienia Społeczne” (*Social Issues*).

Podczas pobytu na PEU w Bratysławie zaplanowano także spotkanie z kadrami naukowo-dydaktyczną Wydziału Psychologii. W spotkaniu brały udział: prodziekan Wydziału Psychologii Mgr. Katarína Greškovičová, PhD., prof. PhDr. Eva Gajdošová, PhD. (pedagog, psycholog, Kierownik Zakładu Psychologii Szkoły i Pracy), prof. PhDr. Marína Mikulajová, CSc., (Kierownik Zakładu Psychologii Klinicznej), doc. PhDr. Eva Naništová, CSc. (pracownik Zakładu Psychologii Klinicznej) i PhDr. Beáta Dvorská, PhD. (pracownik Zakładu Psychologii Ogólnej) oraz dr Agata Jacewicz, Dziekan NWSP w Białymstoku i dr Agnieszka Ilendo-Milewska, kierownik Katedry Psychologii. Podczas spotkania poruszono następujące tematy:

1. Prezentacja osób uczestniczących w spotkaniu, ich osiągnięć i dorobku naukowego.
2. Prezentacja obu uczelni (struktura, władze, wydziały, działalność dydaktyczna, naukowa i badawcza – realizacja projektów, publikacje, działalność studentów, organizacja praktyk itp.).
3. Prof. PhDr. Marína Mikulajová, CSc. zaproponowała udział w Międzynarodowym Projekcie Badawczym MABEL prowadzonym przez dr Marcina Szczerbińskiego (psychologa, absolwenta Uniwersytetu Jagiellońskiego (mgr, 1995) i University College Cork (dr, 2001), wykładowcę Szkoły Logopedii Uniwersytetu w Sheffield w Anglii (2001–2011) oraz Szkoły Psychologii Stosowanej Uniwersytetu w Cork w Irlandii (od 2011). Doktor m.in. prowadzi badania dotyczące występowania zjawiska dysleksji, zagrożenia dysleksją dzieci 5- 6-letnich i uczniów klas I i II ze szkoły podstawowej).
4. Zaproszenie do współpracy i wymiany doświadczeń dydaktycznych, naukowych (udział w konferencjach, w Kongresie Naukowym organizowanym przez NWSP w Białymstoku, publikowanie tekstów naukowo-badawczych, wymiana kadry naukowo-dydaktycznej i studentów w ramach Programu Erasmus + itp.).

Rozmowa przebiegała w miłej i serdecznej atmosferze, była rzeczowa, zapowiadała chęć dalszej wymiany doświadczeń oraz międzynarodowej współpracy. Na zakończenie rozmów otrzymaliśmy pakiet materiałów naukowych tj. książek opracowanych przez pracowników naukowych Wydziału Psychologii zajmujących się pedagogiką, psychologią szkolną, psychologią rozwojową, psychologią twórczości. My z kolei przekazałyśmy informacje o regionie – Podlasiu, Białymstoku i NWSP w Białymstoku. Miłym gestem było poczęstowanie uczestników dyskusji czekoladkami z Polski.

Ostatni dzień pobytu upłynął na omówieniu i podsumowaniu z Mgr. Katariną Greškovičová, PhD. realizacji programu Poświadczaniem udziału w programie jest certyfikat wystawiany przez Uczelnię goszczącą. Zawiera on m. in. informacje o prowadzeniu zajęć dydaktycznych na PEVŠ w Bratysławie w ustalonym wcześniej terminie.

Rycina 3. Uczestnicy spotkania naukowo-badawczego partnerskich uczelni. Od lewej: prof. PhDr. Marína Mikulajová, CSc., prof. PhDr. Eva Gajdošová, PhD, dr Agnieszka Iłendo-Milewska, dr Agata Jacewicz, mgr. Katarína Greškovičová, PhD.

Źródło: archiwum Agaty Jacewicz.

Rycina 4. Od lewej doc. PhDr. Eva Naništová, CSc. – inicjatorka współpracy międzyuczelnianej z autorkami artykułu)

Źródło: archiwum Agaty Jacewicz.

Zaplanowany program przebiegał bez zakłóceń koordynatorka programu, profesjonalnie pełniła swoją rolę i zadania, służyła radą merytoryczną, i logistyczną. Należy przypuszczać, że nawiązanie kontaktu ze słowacką uczelnią zaowocuje wieloletnią współpracą.

Spacerkiem po stolicy Słowacji

Będąc w Bratysławie warto wolny czas spędzić na zwiedzaniu miasta. Szczególnie urokliwe jest Stare Miasto m.in. Katedra Św. Marcina, Stara Wieża, Pałac Prymasa, uliczka i Wieża Michalska, Kościół Franciszkański, Kościół i Klasztor Żeński Siostry Św. Klary, Dom „Dobrego Pasterza”, historyczny budynek Słowackiego Teatru Narodowego i Reduty Słowackiej Filharmonii. Szczególne zainteresowanie turystów wzbudza „statua” pracującego mężczyzny. Godny uwagi jest Bratysławski Zamek. A przecho-

dząc promenadą wzdłuż Dunaju od portu rzeczno można dojść do nowego budynku Słowackiego Teatru Narodowego. Chętnym proponujemy odwiedzenie Uniwersytetu Komeńskiego (m.in. Wydział Filozofii – Pedagogiki, Wydział Psychologii, Wydział Medyczny). Osobom zainteresowanym architekturą sakralną trzeba polecić obejrzenie: Kościoła św. Władysława, Kościoła św. Elżbiety tzw. Niebieski Kościół, Kościoła Kapucynów, Kościoła św. Trójcy, Kościoła św. Jana, Kościoła Blumenthala, Synagogi i Wielkiego Kościoła Ewangelickiego.

W mieście można odwiedzić liczne galerie sztuki i muzea (nauki, sztuki, specjalistyczne, historyczne, historii naturalnej, wojskowe) lub w urokliwych restauracjach, kafejkach spróbować regionalnych rarytasów. Wiosenna pogoda zachęcała również do przebywania na łonie natury. W stolicy Słowacji jest wiele parków np. Ogród Medyczny, park publiczny wokół zamku, Sad Janka Kral'a, Bratysławskie ZOO. Na terenie miasta znajduje się kilka punktów widokowych, a jednym z najpopularniejszych jest Obserwatorium Ufo na moście łączącym dwa brzegi modrego Dunaju. Jest to dobre rozwiązanie, aby obejrzeć miasto w krótkim czasie.

Zakończenie i wnioski

Wyjazd w ramach programu Erasmus+ służy umiędzynarodowieniu uczelni i z pewnością zapoczątkował wzajemną wymianę naukową w obszarze możliwości prowadzenia projektu naukowego mającego na celu adaptację kulturową narzędzia do diagnozy dysleksji wśród uczniów grupy przedszkolnej, klas pierwszych oraz klas drugich szkół podstawowych. Wyjazd pokazał możliwości współpracy w ramach międzynarodowych konferencji naukowych organizowanych przez uczelnie. Atrakcyjna wydaje się też propozycja współpracy i możliwości publikacji artykułów naukowych.

Cele wyjazdu oraz wzajemna wymiana naukowa zostały przedstawione w sprawozdaniu dla Koordynatora Programu z ramienia NWSP, zostanie także zaprezentowana podczas zebrania Katedr Psychologii i Pedagogiki oraz w sprawozdaniu

z pracy naukowo-badawczej pracownika NWSP po to, by rozpoznać możliwość międzynarodowej współpracy wśród pracowników uczelni.

Korzyści, jakie wynikają z wyjazdu dla pracownika akademickiego, to przede wszystkim podniesienie poziomu kompetencji zawodowych i osobistych, stosowanie innowacyjnych metod nauczania w oparciu o najnowszą wiedzę i rozwiązania, doskonalenie umiejętności językowych w zakresie języka obcego, eksperymentowanie i rozwijanie nowych praktycznych metod nauczania, zdobycie umiejętności istotnych w pracy zawodowej i rozwoju zawodowym, zdobycie wiedzy i specyficznego *know-how* z dobrej praktyki za granicą⁵.

Ponadto wyjazdy wykładowców w ramach programu są dobrą okazją do sprawdzenia i doskonalenia własnych kompetencji, umożliwiają nawiązanie nowych kontaktów o charakterze naukowo-dydaktycznym oraz inicjowanie współpracy, które mogą być inspiracją do wprowadzenia zmian poprawiających dydaktyczny potencjał uczelni. Wyjazdy oferują nauczycielom akademickim możliwość wymiany doświadczeń z kadrami odwiedzanych uczelni, porównania i wdrożenia lepszej jakości kształcenia, poznania i skorzystania z dobrych praktyk oraz sprawdzonych, innych metod kształcenia. Intensyfikacja istniejącej współpracy oraz nawiązywanie nowych kontaktów często skutkuje podejmowaniem przygotowań mających na celu wspólną realizację nowych projektów europejskich.

Bibliografia

1. Baumeister R., Vohs, K.D., *Self-regulation, ego depletion, and motivation*. „Social and Personality Psychology Compass” 2007, nr 1 (10), s. 1-14.
2. Członkowska-Naumiuk M., *Erasmus w Polsce w roku akademickim 2007/2008*, wyd. Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, Warszawa 2009.

⁵ Zob. Program Erasmus+ [online] [w:] https://erasmusplus.org.pl/wp-content/uploads/2016/05/erasmus_plus_se_vet_16x9_FINAL.pdf, [dostęp: 06.04.2019].

3. Strona domowa PEVŠ, *Podľa najnovších prieskumov sme najlepšia súkromná vysoká škola na Slovensku* [online] [w:] <https://www.paneurouni.com/?aktualita=podla-najnovsich-prieskumov-sme-najlepsia-sukromna-vysoka-skola-na-slovensku>, [dostęp: 6.04.2019].
4. Program Erasmus + [online] [w:] <https://erasmusplus.org.pl>, [dostęp 6.04.2019].
5. Program Erasmus+ [online] [w:] https://erasmusplus.org.pl/wp-content/uploads/2016/05/erasmus_plus_se_vet_16x9_FINAL.pdf, [dostęp: 06.04.2019].